

KRM-factsheet

Grijze zeehond: pupproductie (D1C3)

Grijze zeehond: pupproductie

GES Component/Criteria	D1C3
Goede Milieutoestand (Art 9)	
Nederlandse omschrijving van de GMT	Geen afname in pupproductie van de grijze zeehond van meer dan 1% sinds de laatste assessment en niet meer dan 25% afname sinds 1992
Geüpdate sinds de vorige MS	Ja, nieuwe GMT omschrijving vergeleken met de vorige rapportage van art 9 (2012)
Indicatoren (Art 8)	
Titel	Grijze zeehond: pupproductie
Reporting unit	Waddenzee
Bron	OSPAR
URL	Zie https://oap.ospar.org/en/ospar-assessments/intermediate-assessment-2017/biodiversity-status/marine-mammals/grey-seal-pup/ , 'Assessment Method'

Kernboodschap

OSPAR

Het aantal nieuwgeboren grijze zeehonden in de internationale Noordzee en delen van de Keltische Zee is sinds 1992 elk jaar sterk toegenomen. Deze trend heeft zich ook de afgelopen jaren voortgezet (2009-2014).

Aanvullende Nederlandse duiding

In het Nederlandse deel van de Waddenzee is de gemiddelde jaarlijkse groei in pupproductie met 9% hoger dan het criterium van maximaal 1% afname ten opzichte van de laatste beoordeling.

Toelichting Indicator

OSPAR

Deze indicator beoordeelt de trends in het aantal grijze zeehondenpups dat ter wereld komt op de geboorteplaatsen in de internationale Noordzee en het Britse deel van de Keltische Zee. In Europa werpen grijze zeehonden hun jongen van oudsher op eilanden, zandbanken en langs de kustlijnen van het vasteland.

De toestand van roofdieren hoog in de voedselketen, zoals zeehonden, kan een indicator zijn voor de gezondheid van het mariene ecosysteem. Veel factoren hebben hun weerslag op het aantal jongen dat grijze zeehonden voortbrengen, zoals ziekte, concurrentie van andere soorten, veranderingen in de verspreiding en abundantie van prooidieren, verstoring en 'aanvaringen' met de visserij. Als gevolg van de jacht op zeehonden, die tot in de twintigste eeuw heeft voortgeduurd, is dit dier in sommige gebieden helemaal verdwenen. Inmiddels wordt de zeehond op de meeste plaatsen in Europa beschermd.

Vanwege de langdurige legale en illegale jacht is de onverstoorde staat van de zeehond niet bekend, evenmin als de maximale populatiegrootte die dit dier, mits gevrijwaard van de illegale jacht, zou kunnen bereiken. Afgezien van de jacht is er geen rechtstreeks

verband aangetoond tussen het aantal geboren zeehonden en menselijke activiteiten, ook al kan menselijk handelen op zijn minst deels debet zijn aan veranderingen in dat geboortecijfer. Wanneer veranderingen worden waargenomen, is het zaak te onderzoeken wat daar de oorzaak van is en of eventuele beheersmaatregelen nodig zijn.

Grijze zeehondenpup (Arran Bee)

©OSPAR Commission/ courtesy of Arran Bee, 2017 <https://oap.ospar.org/en/ospar-assessments/intermediate-assessment-2017/biodiversity-status/marine-mammals/grey-seal-pup/>

Resultaten

OSPAR

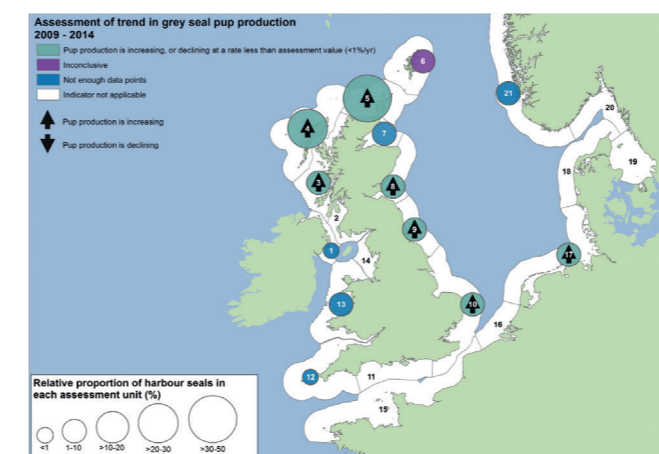
In alle onderzoeksgebieden binnen de internationale Noordzee en delen van de Keltische Zee waarover voldoende gegevens ter beoordeling beschikbaar waren, is het aantal geboren grijze zeehonden toegenomen, zowel over een kortere als een langere periode gezien (Figuur 1 en 2). Geen van deze gebieden vertoont een geboortedaling, in lijn met de streefwaarden. Hoewel de gegevens ontoereikend zijn voor een beoordeling, lijken tellingen op de Shetlandeilanden (beoordelingseenheid 6) te wijzen op een langdurig neerwaartse trend in de periode 2004-2014.

Beoordelingsgebieden (Assessment Units, AU) in de internationale Noordzee laten tussen 2009 en 2014 een snelle groei in het aantal jonge grijze zeehonden zien. Waarschijnlijk komt deze toename voor rekening van de beoordelingsgebieden van het Europese vasteland (waaronder de Waddenzee, AU17), waar zich grote kolonies bevinden. Zeehonden trekken van daar naar het noorden van het Verenigd Koninkrijk.

West-Schotland (AU3) en de Buiten-Hebriden (AU4) kenden een kleinere toename van het aantal jonge zeehonden, wellicht doordat deze gebieden hun maximale populatiegrootte bijna hebben bereikt.

Veranderingen in de aantallen jonge grijze zeehonden in de internationale Noordzee en het Britse deel van de Keltische Zee zijn bijgehouden tot en met 2014. Gegevens over voortplantende grijze zeehonden voor de kust van Ierland zijn niet voorhanden, omdat er te weinig data zijn om een beoordeling te kunnen maken. De betrouwbaarheid van de methodiek en van de beschikbaarheid van gegevens is matig/laag, respectievelijk matig.

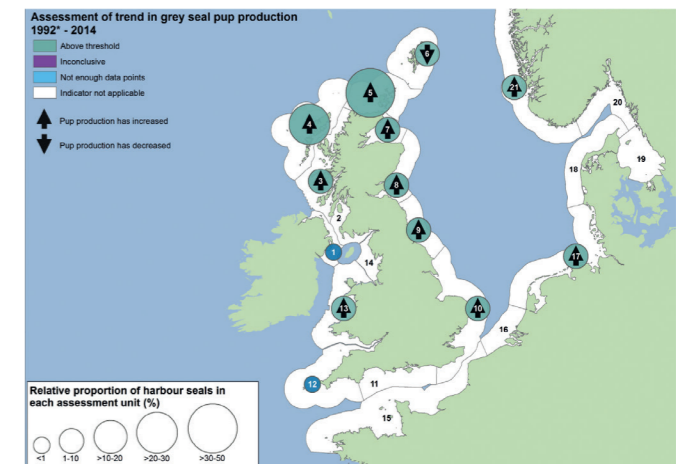
Veranderingen op de lange termijn zijn beoordeeld op basis van het referentiejaar 1992 (of later in sommige tijdseries), terwijl de periode van 2009 tot en met 2014 is gebruikt om veranderingen op de korte termijn na te gaan. Uitgangspunt van de analyse was de mate van afname op de korte of lange termijn; in geen van beide tijdvakken werd een afname geconstateerd.

Figuur 1: Veranderingen in het aantal geboren grijze zeehonden tussen 2009 en 2014, ten opzichte van geen afname groter dan 1 procent per jaar

De omcirkelde getallen hebben betrekking op de bijbehorende beoordelingseenheid (zie legenda).

©OSPAR Commission, 2017 <https://oap.ospar.org/en/ospar-assessments/intermediate-assessment-2017/biodiversity-status/marine-mammals/grey-seal-pup/>

Figuur 2: Veranderingen in het aantal geboren grijze zeehonden tussen 1992 en 2014, ten opzichte van geen afname groter dan 25 procent

De omcirkelde getallen hebben betrekking op de bijbehorende beoordelingseenheid (zie legenda). In sommige beoordelingseenheden is een later jaar dan 1992 gebruikt als referentiejaar (tussen haakjes vermeld in de legenda).

©OSPAR Commission, 2017 <https://oap.ospar.org/en/ospar-assessments/intermediate-assessment-2017/biodiversity-status/marine-mammals/grey-seal-pup/>

Legenda

Beoordelingseenheden

Beoordelingseenheden: 1. Noord-Ierland, 2. Zuidwest-Schotland, 3. West-Schotland, 4. Buiten-Hebriden, 5. Noordkust en Orkney-eilanden, 6. Shetlandeilanden (2004), 7. Moray Firth (1997), 8. Oost-Schotland, 9. Noordoost-Engeland, 10. Zuidoost-Engeland, 11. Zuid-Engeland, 12. Zuidwest-Engeland, 13. Wales, 14. Noordwest-Engeland, 15. Franse Noordzee en Kanaalkust, 16. Belgische Kust en Nederlandse Delta, 17. Waddenzee (2001 voor Nederland, 2008 voor Duitsland en Denemarken), 18. Limfjord, 19. Kattegat, 20. Noord-Skagerrak en Oslofjord, 21. Noorse westkust bezuiden 62° N.B. (2000).

Conclusie

OSPAR

Volgens deze beoordeling is in alle onderzoeksgebieden binnen de internationale Noordzee (uitgezonderd de Shetlandeilanden) en het Britse deel van de Keltische Zee het aantal geboren grijze zeehonden op zowel de korte als de lange termijn gestegen.

De bevindingen over het aantal geboren zeehonden moeten in samenhang worden gezien met de uitkomsten van de gewone indicator voor de abundantie en verspreiding van zeehonden. Beide indicatoren tonen dan wel een verbetering in de toestand van de populatie grijze zeehonden in de Noordoost-Atlantische Oceaan, maar bedacht moeten worden dat het herstel van deze populatie waarschijnlijk volgt op een periode van sterke vermindering, veroorzaakt door menselijke activiteit. In het recente verleden, en wellicht ook nu nog, hebben jacht, vervuiling en overbevissing deze populaties negatief beïnvloed. Hoe groot de populatie grijze zeehonden in de Noordoost-Atlantische Oceaan kan zijn, is onbekend. Zeker is dat de groei van het aantal zeehonden dat wordt

geboren, niet oneindig door kan gaan, zelfs niet als er geen sprake meer zou zijn van menselijke activiteiten. Zodra het natuurlijke populatiemaximum zal zijn bereikt, zal de groei afnemen.

Aanvullende Nederlandse duiding

In het Nederlandse deel van de Waddenzee is de gemiddelde jaarlijkse toename in zeehondenpups 9% hoger dan het criterium van maximaal 1% afname.

Methode

OSPAR

Zie <https://oap.ospar.org/en/ospar-assessments/intermediate-assessment-2017/biodiversity-status/marine-mammals/grey-seal-pup/>, 'Assessment Method'

Kennishiaten

OSPAR

Wil de volgende beoordeling beter zijn dan deze, dan zullen enkele kennishiaten moeten worden opgevuld. Figuur 1 toont dat er in

sommige beoordelingseenheden (Assessment Units, AUs) onvoldoende gegevenspunten beschikbaar zijn. Ook is het aantal jongen dat wordt geboren niet de enige indicator voor de gezondheid van een populatie. De vruchtbaarheid van de vrouwtjes, de overleving van pups en de fysieke toestand van de dieren spelen ook rol. Daarom moeten deze indicatoren bij een volgende beoordeling ook in ogenschouw worden genomen. Overige kennishiaten betreffen de menselijke invloed op het aantal geboortes, de wijze waarop volwassen grijze zeehonden migreren tussen beoordelingsgebieden en de invloed van deze migratie op populaties.

Milieudoelen (Art 10)

Gerelateerde doelen

- D1T2: Herstel van rust voor zeezoogdieren en vogels door vermindering van visserij in de Vlakte van de Raan en de Noordzeekustzone (in het kader van het VIBEG-akkoord).
- D1T3: realiseren instandhoudingsdoelstellingen voor habitattypen en soorten in de Natura 2000-gebieden op zee (VHR).

Beoordeling Art 8 versus de goede milieutoestand (Art 9)

Overall Status D1C3 pupproductie van grijze zeehonden	
Conclusie MS deel I 2018	Toestand verbeterd, maar goede milieutoestand nog niet gehaald.
GMT bereikt	GES achieved'
Beoordeelde periode	2009-2014 en 1992-2014 (start- en einddatum beoordeelde periode) Data Nederlandse Waddenzee vanaf 2001
Gerelateerde drukfactoren	Onttrekking van of sterfte/letsel van in het wild levende soorten; Toevoer van antropogeen geluid; Verstoring van soorten door menselijke aanwezigheid

Status Criterium Grijze Zeehond: pupproductie	
Criteria status	Goed
Beschrijving criterium status	Het aantal nieuwgeboren grijze zeehonden in de Internationale Noordzee en delen van de Keltische Zee is elk jaar sinds 1992 sterk toegenomen, een trend die zich tot op heden voortzet (2009-2014).
Gebruikte parameter	Procentuele ontwikkeling van het aantal nieuwgeboren grijze zeehonden.
Drempelwaarde of gewenste trend (TV upper)	Geen afname in de trend van pupproductie tot het niveau waarbij de maximale afname van 1% is t.o.v. de laatste beoordeling
Bron van de drempelwaarde, limiet of trend	OSPAR IA2017
Bereikte waarde of trend (Value achieved upper)	9% toename van het aantal nieuw geboren grijze zeehonden.
Trend vergeleken met de vorige beoordeling	Deze vergelijking kan niet gemaakt worden doordat de vorige beoordeling op een andere wijze is uitgevoerd.
Drempelwaarde of gewenste trend bereikt?	Met 9% pupproductie wordt ruim voldaan aan het criterium van maximaal 1% afname in pupproductie.
Beschrijving	Het aantal grijze zeehond pups dat jaarlijks geboren wordt, vertoont sinds 1992 een stijging in de gehele Noordzee.
Gerelateerde indicator	D1C2 Abundantie en verspreiding van zeehonden